

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Handreiking Samen-Naar-Schoolklas

Plan van aanpak voor een handreiking voor scholen, schoolbesturen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs

Voorgeschiedenis Samen-Naar-Schoolklassen

In 2011 werd in Alkmaar 'Klas op Wielen' opgericht, een van de eerste plekken in Nederland waar kinderen met en zonder beperking samen naar school konden gaan. Langzaam maar meldden zich meerdere initiatiefnemers bij de Nederlandse Stichting voor het Gehandicapte Kind (hierna: NSGK) voor vergelijkbare vormen van inclusief onderwijs.

Geïnspireerd door deze initiatieven ging in 2015 het 'Samen naar School'-project van NSGK van start. De NSGK wilde niet alleen het aantal Samen-naar-Schoolklassen uitbreiden, maar ook een *community* bouwen voor zowel nieuwe als bestaande klassen. Het project verenigt de krachten van bestaande klassen, ondersteunt nieuwe initiatiefnemers en informeert belangstellenden die overwegen een Samen-naar-Schoolklas op te richten. In 2019 is het Samen-naar-Schoolproject overgegaan naar het Expertisecentrum Samen naar School dat zowel nieuwe als bestaande Samen-naar-Schoolklassen ondersteunt.

De handreiking In het kort

Het ministerie van OCW ondersteunt de wens om te komen tot inclusievere vormen van onderwijs en erkent de Samen-Naar-Schoolklassen als een van de manieren om inclusiever onderwijs vorm te geven. Het ministerie heeft daarom de opdracht gegeven een handreiking te ontwikkelen waarmee scholen en samenwerkingsverbanden passend onderwijs zelf, binnen de huidige wet- en regelgeving, een Samen-Naar-Schoolklas kunnen inrichten binnen het primair onderwijs, zowel praktisch als financieel. Deze handreiking wordt nu in nauwe samenwerking ontwikkeld met experts van de NSGK en andere partners zoals de PO-Raad en Netwerk LPO.

Definitie

Een Samen-Naar-Schoolklas is een klas binnen een reguliere school voor kinderen met een (ernstige meervoudige) beperking waarvoor binnen de school een aangepast leslokaal is ingericht. De kinderen uit de Samen-Naar-Schoolklas krijgen een zorg- en onderwijsprogramma op maat, en doen daarnaast zoveel mogelijk mee met de reguliere activiteiten van de school.

Doel

Het doel van de handreiking is om samenwerkingsverbanden, schoolbesturen en andere initiatiefnemers binnen het primair onderwijs van de juiste handvatten en informatie (inhoudelijk, juridisch en financieel) te voorzien om zelf een Samen-Naar-Schoolklas te kunnen oprichten, binnen de bestaande wet- en regelgeving. Het ministerie beschouwt de handreiking als een stap in de verdere innovatie op het gebied van inclusief onderwijs, op weg naar eventueel toekomstige aanpassingen van de wet- en regelgeving.

Eindproduct

De handreiking bevat informatie over de wettelijke en juridische kaders, inhoudelijke expertise en praktische randvoorwaarden, die nodig zijn om zelf een Samen-Naar-School in te richten. Daarnaast bevat de handreiking voorbeelden uit de praktijk, beschreven vanuit meerdere perspectieven zoals leerling, leerkracht, schoolleider, bestuurder en ouders.

In de handreiking worden twee scenario's verkend: voor een Samen-naar-Schoolklas als arrangement binnen een reguliere school, en een Samen-Naar-Schoolklas als nevenvestiging van een school voor speciaal onderwijs binnen een reguliere school.

Het eindproduct zal zowel in de vorm van printbare PDF als in de vorm van een dynamische website worden vormgegeven en gepubliceerd. Het eindproduct wordt op 1 januari 2022 opgeleverd.

Plan van aanpak

1. Beschrijving van het *waarom* van Samen-Naar-Schoolklassen

Startpunt is een ideologisch-morele beschrijving van de wenselijkheid om Samen-Naar-Schoolklassen in te richten en hoe dit aansluit bij het overheidsbeleid, met name de route naar inclusiever onderwijs. Deze beschrijving vindt plaats op basis van literatuuronderzoek en gesprekken met deskundigen en direct betrokkenen.

2. Verzamelen van informatie

Op basis van interviews met betrokkenen bij bestaande Samen-Naar-Schoolklassen en diverse gespreksrondes met deskundigen, van uitvoering tot beleid en bestuur, van NSGK tot Onderwijsinspectie en juridische experts, worden bestaande kennis en inzichten geïnventariseerd en conclusies getrokken over de meest bruikbare vorm en inhoud van de handreiking. De basisvraag is steeds: welke informatie hebben scholen en samenwerkingsverbanden nodig als zij een Samen-Naar-Schoolklas willen oprichten, en wat moeten zij regelen?

3. Samenstelling klankbordgroep en innovatiekring

Bij het ontwikkelen van de definitieve vorm en inhoud van de handreiking speelt een klankbordgroep van direct betrokkenen een grote inhoudelijke rol. De klankbordgroep bestaat o.a. uit een combinatie van experts van de NSGK, het ministerie en een vertegenwoordiging van schoolbesturen en samenwerkingsverbanden. Daarnaast zal een brede innovatiekring van samenwerkingsverbanden, gemeenten en jeugdhulpaanbieders worden opgericht die betrokken wordt bij de ontwikkeling van de handreiking en die daarna blijvend kan worden ingezet om mee te denken over innovaties op weg naar inclusiever onderwijs.

4. Definitieve versie handreiking

De laatste fase in het proces is het schrijven en vormgeven van een handreiking die scholen en samenwerkingsverbanden een begrijpelijk en bruikbaar overzicht biedt voor hoe zij zelf een Samen-Naar-Schoolklas kunnen oprichten in hun werkgebied, als stap op weg naar inclusiever onderwijs.

Uitvoerenden

Opdrachtgever voor de handreiking is het ministerie van OCW. De uitvoering is in handen van OOG onderwijs en jeugd, met inhoudelijke voeding vanuit het NSGK, samenwerkingsverbanden en andere partners binnen het werkveld van passend onderwijs.

(oktober 2021)